

Ammatillinen kehittyminen

Juhani Tiuraniemi

Psykoterapeuttien koulutus on Suomessakin kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Koulutuksen vaikuttavuuden tai psykoterapeuttien ammatillisten kehittymisen tutkimus ei kuitenkaan ole kovinkaan laajaa. Tilanne on samanlainen sekä kansainvälisesti että Suomessa. Ilmeisesti koulutuksen vaikuttavuutta ja psykoterapeuttien ammatillista kehitystä pidetään itsestään selvyyksinä. Koulutus on kuitenkin prosessi, jossa voi oppimisen ja kehittymisen kannalta olla hyvinkin monenlaisia tekijöitä, sekä positiivisia että negatiivisia. Psykoterapeuttien työ on sen luonteista, että jo koulutettavien valintaan olisi syytä kiinnittää erittäin suurta huomiota. – Tänä vuonna on ilmestynyt Orlinskyn ja Rønnestadin (2005) kirja, jossa kuvataan psykoterapeuttien ammatillista kehitystä koskevaa kansainvälisen tutkimuksen sarjaa. Näissä tutkimuksissa on löydetty useita merkittäviä psykoterapeuttien ammatilliseen kehitykseen liittyviä tekijöitä, jotka on hyvä tunnistaa. Suomessa olen yhdessä Päivi Niemen kanssa kartoittanut kognitiivisen psykoterapiakoulutuksen vaikuttavuutta. Tutkimusten mukaan koulutuksen aikainen kehitysprosessi oli selvästi myönteinen ja tutkittavat kykenivät myös vaikeiden potilastilanteiden herättämien tunteiden käsittelyyn monipuolisesti (Niemi ja Tiuraniemi 2005).

Työnohjaus on yksi keskeinen ammatissa kehittymisen foorumi. Työnohjaustutkimus on edennyt nopeasti nimenomaan viime vuosina. Työnohjauksen vaikuttavuuden tutkimuksesta on suuntauduttu työnohjausprosessien tutkimukseen. Työnohjauksesta kiinnostuneille tutkimukset

tuovat mielenkiintoista lisävalaistusta työnohjausprosessiin. Työnohjaus koetaan erittäin tärkeäksi oman psykoterapeuttisen työn tukena ja kehityksen lähteenä, mutta työnohjaukseen voi liittyä myös monenlaisia ongelmia. Mikäli työnohjaussuhde ei toimi, niin ohjattava psykoterapeutti voi jäädä kahden ongelman loukkuun: hänellä voi olla akuutteja ongelmia potilastyössään, mutta työnohjaussuhteen ongelmien vuoksi hän käytännössä jää yksin. Työnohjausprosessiin liittyy myös monia tunteita, joiden käsittely työnohjauksessa voi olla tarpeen. Tutkimuksissa on kuvattu tilanteita, jotka ohjattava on kokenut hämmentävinä ja ahdistavina. Samaan aikaan työnohjaaja ei välttämättä ole tilannetta huomannut ollenkaan. – Joka tapauksessa työnohjaus on yleensä koettu erittäin tärkeäksi ammatillisen kasvun ja kehittymisen kannalta.

Psykoterapeutin omalla psykoterapiaprosessilla on myös merkitystä ammatillisen kehityksen kannalta. Oman terapian aikana opitaan omakohtaisesti terapiaprosessia sinänsä, mutta myös pitkäjännitteisen työskentelyn merkitystä oman persoonan kannalta. Paineet suorituskeskeisyyteen sekä nopeaan ja tehokkaaseen toimintaan kohdistuvat myös psykoterapiaan. Usein muutoksen edellytys on kyky asettautua olemisen olotilaan suoriutumisen olotilan sijasta, kuten Nils Holmberg toteaa tämän numeron artikkelissa. Oma terapia auttaa ymmärtämään muutoksen vaikeutta ja se auttaa myös erottamaan näennäismuutoksen todellisesta muutoksesta.

Turussa, joulukuussa 2005

Juhani Tiuraniemi